List Svätého Otca Františka farárom[1]

Najdrahší bratia farári!

Medzinárodné stretnutie „Farári pre synodu“ a dialóg s tými, ktorí sa ho zúčastnili, sú príležitosťou spomenúť v mojej modlitbe farárov celého sveta, ktorým s veľkou láskou adresujem tieto slová.

Je to také samozrejmé, že to znie takmer banálne, ale preto to ešte nie je menej pravdivé: Cirkev by nemohla pokračovať bez vašej oddanosti a vašej pastoračnej služby. Predovšetkým by som teda chcel vyjadriť svoju vďaku a uznanie za veľkorysú prácu, ktorú každý deň robíte, keď zasievate semená evanjelia do každého typu pôdy (porov. Mk 4, 1 – 25).

Ako sa presviedčate v týchto dňoch zdieľania, medzi farnosťami, v ktorých vykonávate svoju službu, sú značné rozdiely, od tých na okraji veľkých miest – ako osobne poznám z Buenos Aires – až po farnosti v riedko osídlených oblastiach veľké ako provincie. Škála je široká – od tých v centrách miest v mnohých európskych krajinách, kde v starovekých bazilikách sídlia zmenšujúce sa a starnúce komunity, až po tie, kde sa slávenia konajú pod konármi veľkých stromov a spev vtákov sa mieša s hlasmi malých detí.

Farári si to dobre uvedomujú, pretože žijúc uprostred Božieho ľudu poznajú jeho námahy a radosti, jeho potreby a bohatstvá. Z tohto dôvodu potrebuje synodálna Cirkev svojich farárov: bez nich sa nikdy nenaučíme kráčať spolu a vydať sa na cestu synodality, cestu, „ktorú Boh očakáva od Cirkvi tretieho tisícročia“.[1]

Nikdy sa nestaneme misionárskou synodálnou Cirkvou, pokiaľ farské spoločenstvá nebudú mať ako charakteristickú črtu účasť všetkých pokrstených na jedinej misii – ohlasovať Evanjelium. Ak farnosti nebudú synodálne a misionárske, nebude taká ani Cirkev. Súhrnná správa z prvého zasadnutia

[1] Názov listu v talianskom originálni znie „Lettera del Santo Padre Francesco ai Parroci“ a list začína slovami „Carissimi fratelli Parroci“. V slovenskom preklade na stránke synoda.sk je uvedené „List Svätého Otca Františka správcom farností“ a oslovenie „Drahí bratia kňazi“. Obsah listu môžeme vnímať naozaj ako adresovaný všetkým kňazom, nielen farárom a správcom farností. Skutočnosť, že originál je adresovaný farárom, však zdôrazňuje dôležitosť pastoračnej starostlivosti farára o Boží ľud (porov. kán. 281 §1 CCEO), a teda aj dôležitosť jeho zapojenia do synodálnej cesty Cirkvi. *Pozn. prekl.*

XVI. riadneho všeobecného zhromaždenia Synody biskupov je v tomto smere veľmi jasná. Farnosti so svojimi štruktúrami a organizáciou farského života sú povolané „slúžiť predovšetkým misii, ktorú veriaci vykonávajú v spoločnosti, v rodine a v pracovnom živote, a … (nie) sa zameriavať výlučne na vnútorné alebo organizačné záležitosti“ (8.l). Farské spoločenstvá sa čoraz viac potrebujú stávať miestami, z ktorých pokrstení vychádzajú ako misionárski učeníci a kam sa vracajú plní radosti, aby sa podelili o zázraky, ktoré Pán urobil prostredníctvom ich svedectva (porov. Lk 10, 17).

Ako pastieri sme povolaní sprevádzať v tomto procese spoločenstvá, ktorým slúžime, a zároveň sa modlitbou, rozlišovaním a apoštolskou horlivosťou usilovať o to, aby naša služba zodpovedala potrebám misionárskej synodálnej Cirkvi. Pred touto výzvou stojí pápež, biskupi a Rímska kúria, ako aj vy farári. Pán, ktorý nás povolal a zasvätil, dnes žiada, aby sme počúvali hlas jeho Ducha a napredovali smerom, ktorý nám ukazuje. Jedným si môžeme byť istí: nikdy nás nenechá bez svojej milosti. Na tejto ceste objavíme aj spôsob, ako oslobodiť našu službu od tých aspektov, ktoré ju robia namáhavejšou a znovu objaviť jej najautentickejšie jadro: ohlasovať Slovo a zhromažďovať spoločenstvo lámajúc chlieb.

Povzbudzujem vás teda, aby ste prijali túto Pánovu výzvu, aby ste ako farári boli budovateľmi misionárskej synodálnej Cirkvi a s nadšením sa venovali dosiahnutiu tohto cieľa. K tomu by som chcel ponúknuť tri odporúčania, ktoré vám môžu pomôcť inšpirovať váš životný štýl a činnosť pastierov.

1. Pozývam vás *žiť vašu špecifickú služobnú charizmu stále viac v službe darom rozosiatym v mnohých podobách Svätým Duchom v Božom ľude*. V skutočnosti je naliehavé objavovať, povzbudzovať a oceniť „so zmyslom pre vieru charizmy pokorné i vznešené, ktoré sú v mnohých podobách udeľované laikom“ (II. vatikánsky koncil, *Dekrét Presbyterorum Ordinis* 9) a ktoré sú nevyhnutné na to, aby mohli evanjelizovať ľudské skutočnosti. Som presvedčený, že takto odhalíte mnoho skrytých pokladov a ocitnete sa menej osamotení vo veľkej úlohe evanjelizácie, zakúsite radosť z pravého otcovstva, ktoré sa nestavia na prvé miesto, ale naopak, dáva vyniknúť u iných, mužov i žien, mnohé drahocenné schopnosti.

2. Z celého srdca vám odporúčam *naučiť sa a praktizovať umenie spoločného rozlišovania* pomocou metódy „rozhovoru v Duchu“, ktorá nám veľmi pomohla v synodálnom procese a pri vedení samotného Zhromaždenia. Som si istý, že budete môcť zbierať mnohé ovocie nielen v štruktúrach spoločenstva, ako je farská pastoračná rada, ale aj v mnohých iných oblastiach. Ako pripomína Súhrnná správa, rozlišovanie je kľúčovým prvkom pastoračnej činnosti synodálnej cirkvi: „Je dôležité, aby sa prax rozlišovania uplatňovala aj v pastoračnej sfére, a to spôsobom vhodným pre kontext, aby sa objasnila konkrétnosť cirkevného života. Umožní nám to lepšie rozpoznať charizmy prítomné v spoločenstve, múdro zveriť úlohy a služby, plánovať pastoračné cesty vo svetle Ducha, presahujúce jednoduché plánovanie aktivít“ (2, 1).

3. Nakoniec by som vám chcel odporučiť, *aby ste všetko zakladali na zdieľaní a bratstve medzi vami a so svojimi biskupmi.* Táto požiadavka energicky vzišla z medzinárodnej konferencie pre

permanentnú formáciu kňazov na tému „Oživte Boží dar, ktorý je vo vás“ (2 Tim 1,6), ktorá sa konala minulý február tu v Ríme, za účasti vyše osemsto biskupov, kňazov, zasvätených a laikov, mužov a žien, ktorí sa angažujú v tejto oblasti, zastupujúci osemdesiat krajín. Nemôžeme byť autentickými otcami, ak nie sme v prvom rade synovia a bratia. A nie sme schopní vzbudzovať spoločenstvo a účasť v spoločenstvách, ktoré nám boli zverené, ak ich neprežijeme predovšetkým medzi sebou. Dobre viem, že v nadväznosti na pastoračné úlohy by sa toto nasadenie mohlo zdať ako prebytok alebo dokonca strata času, ale v skutočnosti je pravdou opak: v skutočnosti sme len tak dôveryhodní a naša činnosť nerozoženie, čo iní už vybudovali.

Nielen misionárska synodálna Cirkev potrebuje farárov, ale aj špecifická cesta Synody 2021 – 2024 „Za synodálnu Cirkev: spoločenstvo, spoluúčasť, misia“, keďže sa blíži druhé zasadnutie XVI. riadneho generálneho zhromaždenia Biskupskej synody, ktoré sa uskutoční v mesiaci október. Aby sme sa naňho pripravili, potrebujeme počuť váš hlas.

Z tohto dôvodu pozývam tých, ktorí sa zúčastnili na medzinárodnom stretnutí „Farári pre synodu“, aby boli misionármi synodality aj s vami, svojimi bratmi farármi, keď sa raz vrátia domov, oživujúc reflexiu o obnove služby farára zo synodálneho a misijného pohľadu a umožniac Generálnemu sekretariátu synody zhromaždiť vaše nenahraditeľné príspevky vzhľadom na prípravu *Instrumentum laboris*. Počúvať farárov bolo cieľom tohto medzinárodného stretnutia, ale to sa nemôže skončiť dnes: aj naďalej vás potrebujeme počúvať.

Najdrahší bratia, som po vašom boku na tejto ceste, po ktorej sa aj ja snažím ísť. Všetkým vám zo srdca žehnám a zároveň potrebujem z mojej strany cítiť vašu blízkosť a podporu vašej modlitby. Zverme sa Blahoslavenej Panne Márii Hodigitrii, tej, ktorá ukazuje smer, tej, ktorá vedie k Ceste, Pravde a Životu.

Rím, Svätý Ján v Lateráne, 2. mája 2024

Franciscus

[1] Príhovor k 50. výročiu zriadenia Biskupskej synody, 17. októbra 2015.

[2] Druhý vatikánsky koncil, DEKRÉT O ÚČINKOVANÍ A ŽIVOTE KŇAZOV Presbyterorum ordinis, 9.